O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY

TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

Tasdiqlayman

Buxoro davlat universiteti rektori

O.X.Xamidov

2023 yil "29" 08

BADIIY TAHLIL METODLARI

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	200 000 – San'at va gumanitar
Ta'lim sohasi:	230 000 – Tillar
Mutaxassislik:	70230104- Adabiyotshunoslik (ingliz)

BUXORO – 2023

Fan/modul kodi BTM 1305		O‘quv yili 2023-2024	Semestr 3	ECTS – Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta’lim tili Ingliz		Haftadagi dars soatlari 2	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)		Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Badiiy tahlil metodlari	Ma’ruza: 30 Seminar: 30		60	120

2.

I. O‘quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta’limdagi o‘rni

Adabiy-badiiy tahlil metodlari fani mutaxassislik fanlardan biri sanalib, magistrlik dissertatsiya yozishda muhim ahamiyatga ega. Ilmiy izlanish jarayonida dissertatsiyaning mavzu, maqsad va vazifalarga doir muayyan badiiy asarga qanday tahlil metod qo‘llashni o‘rgatadi.

Ushbu fan badiiy asar tahlili umumiy prinsip va yondashuvlari, badiiy asar tuzilishi va asosiy elementlari, adabiyotshunoslikda tizimli yondashuv masalasi haqida tushuncha beradi, shuningdek biografik, qiyosiy-tarixiy, madaniy-tarixiy, tipologik, sotsiologik germenevtik, tizimli-semantik, intertekstual, psixoanalitik, badiiy psixologizm metod, afsona va afsona-poetik, yaxlit yondashuv metodlarni amalda qo‘llashni o‘rgatadi.

II. O‘quv fanining maqsadi va vazifasi

Adabiy-badiiy tahlil metodlari fanining asosiy maqsadi – badiiy asar tahlil metodlari, adabiyot va adabiy jarayonlar tizimli tahlili, ijodiy shahsiyat tipologiyasi, adabiyotshunoslikning prinsip va kategoriyalari, badiy asarning ilmiy tahlil prninsiplari va yondashuvlar haqida tushuncha berish. Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko‘nikmalalar, adabiyotshunoslik tadqiqot metodlariga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi. Fan bo‘yicha talabalarning tasavvur, bilim, ko‘nikma va malakalariga qo‘ydagi talablar qo‘yiladi. Magistrant:

- Adabiyotshunoslikning turli tadqiqot metodlari, yondashuv va prinsiplari haqida tasavvurga ega bo‘lishi;

- yirik adabiyotshunos olimlarning tadqiqot metodlari bo'yicha asarlarini va jahon adabiyotshunosligiga qo'shgan hissasi haqida bilishi va ulardan foydalana olishi hamda tahlil qila olishi;
- Turli adabiyotshunoslik metodlaridan foydalanib badiiy asarni tahlil qilish va o'z ilmiy faoliyatida qo'llash malakalariga ega bo'lishi kerak.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1. Introduction into subject. Literary text, its structure and elements. – 2 hours.
2. Biographical method – 2 hours
3. Cultural-historical – 2 hours
4. Comparative-historical method. - 2 hours
5. Sociological method of analysis. – 2 hours
6. Psychoanalytic method. – 4 hours
7. Hermeneutic method of analysis. – 2 hours
8. Systematic-semantic method of analysis. – 2 hours
9. Sociological approach. – 2 hours
10. Intertextuality method of analysis. – 4 hours
11. Literature as a discourse. – 2 hours
12. Typological method. – 2 hours
13. Receptive aesthetics. – 2 hours

III . Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Seminar mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. 1. Introduction into subject. Literary text, its structure and elements. New methods and trends appearing in modern literature– 2 hours.
2. Interpretation and analysis of the text. How to interpret modern text in postmodernism period. Syntactic and stylistic analysis of the text. – 4 hours
3. Biographical and comparative-historical method. Autobiography and biography in literature, the difference and analysis-4 hours
4. Cultural-historical and typological method. Text as a pragmatic context. – 4 hours
5. Sociological and hermeneutic method of analysis. Analysis of Virginia Woolf's works – 4 hours
6. Systematic-semantic method of analysis. – 4 hours

	7. Intertextuality method of analysis. Intertext and its development in postmodernism period – 4 hours 8. Psychoanalytic method. – 4 hours 9. Poetic method of analysis. Magical realism. Archetypes in literature. – 2 hours 10. The theory of cohesive approach to literature. – 2 hours Seminar mashg'ulotlari multimedia vositalari bilan jihozlangan mudhtonyada o'tkazilish zarur Mashg'ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida olishi, mos ravishda munces pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.
3	**IV. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: Qiyosiy adabiyotshunoslik fani tarixi, qiyosiy tarixiy metod, sharq va g'arb adabiyotlararo aloqalar tarixi haqida tasavvurga ega bo'lishi kerak (bilim); Tarixiy-qiyosiy va qiyosiy metodlarga tayangan holda, fanda shakllangan ilmiy metodlarni o'zlashtirishi, adabiy hodisalarni qiyosiy tahlil qilishda ularni to'g'ri qo'llashni bilishi va ulardan foydalana olishi (ko'nikma) Turli janrlar badiiy xususiyatlarini inobatga olgan holda qiyosiy metodni tahlil jarayonida qo'llash malakalariga ega bo'lishi kerak (malaka).
4	**IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar** Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular: A.Khrapchenko's contribution to the typological analysis of the literary text. – 6 hours Hermeneutic analysis of Herman Hesse's literary works. – 6 hours The use of psychologisms in the works of modernist writers. – 4 hours The typology of woman characters in XIX century English literature. – 6 hours Magical realism.– 6 hours The interconnection of magical realism and folklore.– 8hours Intertextual analysis of Charles Dickens's works. – 8 hours Typological approach to William Shakespeare's tragedies.–8 hours The description of psychology in the anti-war novels. –8 hours

5.	**VI. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.
6.	**Foydalaniladigan adabiyotlar ro'yxati** **Asosiy adabiyotlar** 1. Analyzing Literature. A Guide for Students. Sharon James McGee Kansas State University- Salina. Longman. 2009 2. Андреев А.Н. Целостный анализ литературного произведения [Электроный ресурс]: Учебное пособие для студентов вузов — Электрон. текст. дан. (2,4 Мб). — Мн.: Научно- методический центр "Электронная книга БГУ", 2003. — Режим доступа: http://anubis.bsu.by/publications/elresources/Philology/andreev5.pdf 3. А.Б. Есин. Принципы и приемы анализа литературного произведения: Учебное пособие. – 3-е изд. –М.: Флинта, Наука, 2000. – 248 с. 4. Зинченко В.Г., Зусман В.Г., Кирнозе З.И. Методы изучения литературы. От системного подхода к синергетической парадигме: Учебное пособие. – М.: Флинта: Наука, 2010. – 200 с. 5. Тюпа В.И. Анализ художественного текста: учеб.пособие для студ. филол.фак.высш.учеб.заведений/ В.И.Тюпа.—3-еизд. стер.—М.:Издательский центр «Академия», 2009.—336с. **Qo'shimcha adabiyotlar:** 6. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Тошкент, "Ўзбекистон" НМИУ, 2017. – 29 б. 7. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. "Ўзбекистон" НМИУ, 2017. – 47 б. 8. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажагимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамиз. "Ўзбекистон" НМИУ, 2017. – 485 б. 9. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги "Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси тўғрисида" ги ПФ- 4947-сонли Фармони. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 6- сон, 70-модда 10. Мирзиёв Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қоидаси бўлиши керак. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил якунлари ва 2017 йил истиқболларига бағишланган мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқи. // Халқ сўзи газетаси. 2017 йил 16 январь, №11. 11. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси – Т.: Ўзбекистон, 2014. – 46 б.

	12. Julian Wolfreys. Introducing literary theories. Guide and glossary. Edinburgh University Press. 2001, 332p. 13. Бобоев Т. Адабиётшунослик асослари.-Т., Ўзбекистон. 2000. 14. Болотнова, Н. С. Филологический анализ текста [Электронный ресурс] : Уч. пособ. / Н. С. Болотнова. - 4-е изд. - М. : Флинта : Наука, 2009. - 520 с. // http://znanium.com/bookread.php?book=405905 **Axborot manbalari** 16. http://youreng.narod.ru/teoper.html 17. http://www.twirpx.com 18. http://www.uz-translations.net 19. http://www.booksbooksbooks.ru 20. http://www.literature-online
7.	Fanning o'quv dasturi Buxoro davlat universiteti 2023 yil “ 29 avgust ” dagi 1-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan. Fanning o'quv dasturi Buxoro davlat universiteti Xorijiy tilalr fakulteti ilmiy kengasjida ko’rib chiqilgan va tavsiya qilingan. (2023 yil 26 avgustdagi 1-sonli bayonnoma)
8.	**Ingliz adabiyotshunosligi va tarjimashunoslik kafedrasi mudiri – v.v.b. N.B.Ataboyev**
9.	**Fan uchun ma’sullar:** **M.B. Ahmedova- BuxDU Ingliz adabiyotshunosligi va tarjimashunoslik kafedrasi dotsenti (PhD)**
10.	**Taqrizchilar:** **1. N.R. Qurbonova - BuxDU Ingliz adabiyotshunosligi va tarjimashunoslik kafedrasi dotsenti (PhD)** **2. G.P. Nazarova - BuxDU Ingliz adabiyotshunosligi va tarjimashunoslik kafedrasi dotsenti (PhD)**